

Izhaja trikrat na teden v šestih izdankih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerje izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izdanki priloge ter s „Kazipolom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 30 „ 3-30
četr leta 3 „ 40 „ 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri dopoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. večer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne ozi. mo.

Oglaš. in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 6 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 8 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglaš. odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Laurid.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglaš. je plačati loco Gorice. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellarsitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

K deželnozborskim volitvam na Štajerskem.

Kadar so v teku kake važne volitve po naših pokrajinah, takrat nastane po farovžih živahno gibanje, ker tam se postavljajo in odobravajo kandidati, in takrat se govori izredno mnogo o slogi. Tako je na Kranjskem, pri nas na Goriskem, in tako je tudi na Štajerskem sedaj, ko stojijo pred durmi deželnozborskih volitev. Z izbranimi besedami se je priporočevala v farovških listih štajerskim Slovencem sloga, da sloga je potrebna, da le ta jih more ediniti in rešiti pred nemško poplavo, le v slogi se morajo postaviti kandidati in le v slogi je izvoliti poslanca, same krščanske može, ki poljubljajo „gospodom“ mastne roke ter se bojijo „liberalnih“ časopisov, kakor se boji hudic kriza.

Le v slogi, le složno na delo! tako pri- tigujejo, ali kadar so najbolj glasni, kako da reba složno delati, takrat najbolj rušijo slogo prav tisti, ki jo oznanjajo. Taki so povsodi. Na Kranjskem kakor na Goriskem in sedaj na Štajerskem kričijo ob takih prilikah o slogi, ali čim bolj kričijo, tim bolj delajo razdor med ljudstvom, ker pač, hvala Bogu, ni prav povsodi takih ljudij, ki gredo slepo za črno suknjo.

Štajerski Slovenci so upreženi v jarem klerikalizma. Tam gori vlada katoliška duhovščina še povsem absolutno. Kdor ni njej všeč, ta naj se nikari ne pripravlja na kako kandidacijo ali na kako važne mesto v politiki. Nekaj takega se je pokazalo tudi ob pripravah za predstoječe deželnozborske volitve. Res, da so postavili „v slogi“ v Celju kandidate za deželni zbor, ali ta „sloga“ je bila odvisna le od volje duhovnikov. Oni so odločevali, kdo naj se postavi in kdo ne, posvetnjaki so smeli reči le: da. Ali nad tisto „slogo“, v katere znamenju so bili postavljeni kandidati, je viselo nekaj v zraku. Duhovnika Žickarja so postavili za kandidata v breškem okraju že poprej, shod v Celju ga je smel le potrditi. Vrh tega pa ni bilo vse; duhovniku Antonu Korošcu, uredniku

„Slov. Gospodarja“ v Mariboru, da ni bil postavljen kandidatom. In tu je začela intriga. Takoj je vzel pero v svojo posvečeno roko in ozmerjal je shod v Celju in „liberalne“ odvetnike-kandidate v „Slovenec“, češ, da se ni postopalo prav pri sestavi kandidatov. Seveda, ako bi bil postavljen tudi on, bi se bil odpeljal z mirno dušo v Maribor in ne z gnjevom v sreu; kajti vse, kar je čeknil o liberalizmu, je puhla laž, ker izvestni štajerski odvetniki so tako „liberalni“, da ubogi slovenski kmet v kaki pravdi proti škodoželjnemu katoliškemu duhovniku v politični suknji ne more dobiti slovenskega odvetnika za zastopnika....

Začela je intriga na intrigo, „Slovenec“ pravi „zmešnjava na zmešnjavo“. Po farovžih v Ljutomersko-ormozemskem okraju so začeli migati, in kandidat dr. Fr. Rosina, ki je bil vsprejel kandidacijo, se je začel umikati in se je umaknil, kakor pišejo po „Slovenec“. Premalo duhovnikov je bilo med kandidati, in zato mora tudi Korošec med nje. „Domo- vina“ ga je sicer okrcala, ker ruši slogo, ali rušenje se je nadaljevalo, dokler ni bila klerikalna „sloga“ posteno razrušena. Sedaj ponujajo v javnosti Korošcu kandidacijo, da se čuje lepše: da jo je sprejel iz rok ljudstva, da ga je poklicalo ljudstvo — dočim je istina, da je on kandidat klerikalne intrige; maneuver so uprizorili prav zvito po tisti sloveči taktiki, v kateri so klerikalci mojstri.... Seveda se vrši vse to v znamenju sloge, in kdor reče, da ne, tisti pa ruši slogo!!

Upamo, da ti klerikalni volilni maneuveri odprejo oči marsikateremu možu na Štajerskem, da bo videl vso gnjilobo tiste „sloge“, s katero strasijo politikujoči duhovniki po lepi štajerski deželi. Pod to „slogo“ se kričijo meje, svobodomiselnejše slovensko ljudstvo beži v okrilje „Štajerca“, ker pri slovenskih prvaških krogih zadobi milost le oni, ki je pokoren farovžu. Nemci pritiskajo od vseh strani, farovski gospodje za pravo narodno delo ne ganejo rok, „liberalci“ ne smejo, in tako plavajo štajerski Slovenci pod zastavo „sloge“ naprej v nemško morje! Ali res ni mož v zeleni Štajerski, ki bi se postavil po robu tudi domačemu sovražniku

ter mu zaklicali: Do tu in ne dalje! Dogodki ob sedanjih volitvah kličejo glasno po obračun proti sovražniku v domači hiši, kajti ako pojde tako naprej, nastopi Štajerska pot Koroške, ako je ni že nastopila. „Bratovščine“ ne rešijo mej, tam je treba drugačnega dela, kakoršnega pa, kakor nas učijo izkušnje, ne smemo pričakovati iz farovžev sedanje dobe....

Boj klerikalizmu! doni po Kranjskem, doni po Goriskem; kedaj se zjasni tudi pri bratih Štajercih? Morda že po teh volitvah? Kdor dvigne bojno zastavo proti klerikalizmu, tisti bo pravi dobrotvorec štajerskega slovenskega ljudstva, se ve ako jo dvigne, dokler je še čas.

DOPISI.

Iz Bilj. — (Naš kurat — častni občan.) — V nedeljo 19. t. m., torej na praznik „posvečevanja cerkva“, je imel kurat Rojec pridigo, v kateri je lepo opisoval, kakó je cerkev hiša božja, v kateri se ne sme nič posvetnega govoriti ne misliti; vse posvetno se mora zunaj pustiti. Nekateri prihajajo v cerkev, da gledajo po drugem spolu itd. — Skratka: Prav dobra pridiga, kakor tiče in radi slišimo. Ljudje so govorili: No, danes pa je gospod dobro povedal!

Tako je bilo v nedeljo 19. t. m.! — Ali v 8 dneh je sam kurat pozabil na svoje lepe nauke. Dne 26. t. m. pri „poldanski službi“ božji pa je držal „Sočo“ v rokah in čital dopis iz Bilj... o tistih jezuitih. Dejal je tudi, da „Soča“ vedno o njem piše in ga obrekuje.... Dalje je v cerkvi zahvalil staršinstvo, ker ga je izvolilo častnim občanom. Škof ga je hotel predstaviti iz Bilj, ker ima tu preveč dela, da bi šel na mir, pa je raje ostal tu in bo delal za blagor ljudstva. Hvalisal je samega sebe, kako je čist in pošten, da še danes smrdi cerkev od tolike hvale.

Ali tičejo take reči v cerkev? Ali niso to samo posvetne reči? Ali se hiša božja ne onečaščuje s takim posvetnim govorjenjem?

K njegovim trditvam nekoliko opazk (ker v cerkvi mu ne moremo ugovarjati, pa naj še tako debelo farba):

Naše staršinstvo šteje 18 mož. Od teh jih je bilo v seji 14. Ko je dal župan na glasovanje predlog, da se podeli Rojcu častno občanstvo, je eden staršina odšel; od 13 je dobil Rojec 9 glasov — in 4 so glasovali proti. Eden naprednjak, ki je pozneje sam povedal, je glasoval le po pomoti za predlog. — Rojec je dobil torej pravzaprav le 8 glasov od — 18 staršin.

Glejte, tako je pridobil kurat Rojec častno občanstvo v Biljah. Ali ni sramotno zanj, da sprejema tako izvolitev? No, po vrhu se še zahvaljuje v cerkvi. Nič ga ni več sram!

Da kurat Rojec ni odšel na prav dobro županijo Zgonik, po kateri se mu je skominalo (dohodki so namreč mnogo večji!), vemo pa dobro, zakaj se je tako zgodilo. Zgoničanje so sega namreč branili na vse kriplje. Grozili so celo s škandali, ako bi bil imenovan, in ob dohodu bi našel prav čudne „slavoloke“, da bi gotovo pobegnil. — Zato je ostal v Biljah. Skelečo rano naj bi poladilo — častno občanstvo. Torej vse vkup le nevrredna komedija, ki duhovniku ne dela časti. Ali ni tako, gospod Rojec?

Domače in razne novice.

Naše priloge. — Zaradi jutrišnjega praznika Vseh Svetnikov je izšla „Soča“ že danes, petek 31. oktobra, brez običajne priloge, ker je naša tiskarna preobložena z delom, da dnevi niso dovolj dolgi in je treba vedno delati še čez čas po noči. Zato pa bo prihodnjo soboto zopet velika priloga na 4 straneh.

Za veliki lepak (urniki železnic, parobrodov in pošt) je na razpolago le še par oglaš. Kdor prej pride, prej melje.

Imenovanji. — Naš rojak g. Josip Pavliček je imenovan c. in kr. poročnikom pri pešpolku št. 16. v Zagrebu.

Predsedništvo c. kr. finančnega ravnanstva v Trstu je imenovalo konceptnega praktikanta Janka Macaka finančnim koncipistom.

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Post. Podravske.

(Dalje.)

VIII.

Drugega dne se Jurand ni izogibal Zbiška, niti ga ni oviral v uslugah, katere je skazoval potoma Danuši. Nasprotno je Zbišek, dasi jako žalosten v svojem sreč, kaj pogostoma opazil, da ga resnobni gospod iz Spihova gleda pogostoma kaj milo, da, celo tužno radi tega, da mu je moral dati tako nepovoljen odgovor. Mladenič pa mu je tudi nekočkrat približal ter poskušal z njim prirediti razgovor.

Po odhodu iz Krakova se je za to kaj pogostoma našla priložnost, ker ta oba spremljala kneginjo na konjih. Jurand, ki je bil sicer zelo malobeseden, se je sedaj razgovarjal zelo rad; toda ko je hotel Zbišek poizvedeti kaj več o onih tajnih ovirah, ki ga ločijo od Danuše, se je razgovor nakrat pretrgal in Jurandu se je lice zamračilo. Sam pa je jel Zbiška skrivoma ogledovati, kakor bi se bal, da bi se v čem ne bil izdal. Zbišek si je mislil, da kneginja vé več o tem, torej je sklenil ob ugodni priliki poizvedeti kaj od nje, toda tudi ona mu ni mogla povedati mnogo novega.

»To je še tajnost,« mu je dejala. »Rekel mi je to sam Jurand ter me prosil, naj ga ne izprašujem dalje.

Gotovo je zavezan s kako prisego, kakor je to običajno med ljudmi. Toda Bog dá, da pride to časoma na beli dan.«

»Meni bi bilo na svetu brez Danuške tako, kakor psu na vrvi, ali medvedu v jami,« odvrne jej Zbišek. »Nobene radosti, nobene tolažbe, marveč samo ječanje in vzdihanje. In jaz bi s knezom Vitoldom odšel v Tavan, da me ondi ubijejo Tatarji. Toda poprej moram odpeljati strica domu, potem pa strgati z Nemcem one tri pavove kitice, kakor sem bil prisegel. Nemara me pri tem ubijejo, kar bi mi bilo celo ljubše nego da bi gledal, da mi je prevzel Danuško kateri drugi.«

Kneginja ga pogleda s svojimi prijaznimi, plavimi očmi ter ga vpraša začudena:

»Ali bi ti to dopustil?«

»Jaz? Dokler še srce vtriplje v meni, se to ne zgodi, k večjemu tedaj, ako bi mi usahnila roka, da bi ne mogla sekire več držati.«

»Nū, vidiš!«

»Dā! Toda kako jo hočem vzeti zoper očetovo voljo?«

Na to reče kneginja, kakor sama sebi:

»Vsemogočni Bog! Mar se to ne zgodi večkrat!«

Na to se obrne k Zbišku:

»Mar volja božja ni močnejša nego očetovska? Ali kaj je rekel Jurand? Ako bo to božja volja, pa jo dobiš.«

»Torej vidiš!«

»To mi je poleg vaše naklonjenosti, milostljiva gospa, jedina tolažba.«

»Mojo naklonjenost imaš, Danuška pa ti tudi ostane zvesta. Še včeraj sem jej rekla: »Danuška, ali hočeš res zapustiti Zbiška?« In odgovorila mi je: »Jaz hočem biti samo Zbiškova, ali pa nobenega drugega.« To je sicer: »a zelena jagodica, toda kar reče, to ostane kakor pribito, ker je to plemiška hči. Njena mati je bila tudi taka.«

»Bog daj to!« reče Zbišek.

»Samo pazi, da ostaneš tudi ti mož-beseda, kajti marsikateri mladenič je veteranjak, obljubuje sicer večno ljubezen, pa takoj jame dvoraniti drugi, da ga niti na vrvi ne moreš vzdržati. To je izdajstvo. Govorim ti čisto resnico.«

»Bog bi me moral kaznovati za to!« zakliče vneto Zbišek.

»Nū, pazi torej! Kadar strica odpelješ domu, pridi zopet na naš dvor. Tu se ti nakloni priložnost, da dobiš ostroge, potem pa bomo videli, kaj nam Bog dá. Danuška med tem odraste ter po volji božji pride k spoznavanju. Že sedaj te ima jako rada — drugače ne morem reči — ali vendar te ne ljubi tako, kakor ljubijo odrastla dekleta. Nemara ti postane časoma tudi Jurand naklonjen, kajti vidim, on te ima jako rad in bi ti prav rad vstregel. Pa pojdeš tudi ti v Spihov in potem z Jurandom ob enem na Nemce; nemara se ti dobi prilika, da mu skažeš kako uslugo in ga pridobiš za sebe.«

»Milostljiva kneginja, to sem že itak mislil storiti, toda z vašim dovoljenjem mi pojde to dokaj lažje.«

Ta razgovor je močno obodril Zbiška. Toda že na prvi postaji se je Matijevo stanje toliko shujšalo,

Tržaški namestnik grof Goëss se je povrnil v torek zvečer s svojega dopusta v Trst ter je prevzel zopet vodstvo namestništva. Kakor se vidi, so bile vse vesti o odstopu grofa Goëssa neresnične. Nò, tista sodba, katero imamo o grofu Goëssu, ostane, ostane pa tudi grof Goëss. Ne smemo pač pozabiti niti za trenotek, da živimo v deželi neverjetnosti!

Tuja odlikovanja. — Njegovo Velikanstvo cesar je dovolil, da smejo naslovni orožniki postajevodje Josip Nečas, Fran Pogorelec in Ernest Ziebnik kakor tudi orožnik Fran Ružička sprejeti in nositi srebrni križec za zasluge z meči, ki je pridjal nadvojvodsko-nasauskemu vojaškemu in civilnemu redu za zasluge.

Naš rojak gospod M. Šorli, dose-danji voditelj glavnih poštних uradov v Ljubljani, je imenovan definitivnim ravnateljem na svojem dosedanjem mestu. Povodom tega imenovanja so priredili poštni uradniki gos-podu Šorliju serenado ter banket, na ka-terem so se slavile njegove vrline in na ka-terem se je pokazala ona priljubljenost, ka-teru uživa g. ravnatelj pri svojih uradnikih. Z izredno disciplino je povzdignil poštne urade v Ljubljani do iste popolnosti, s ka-koršno se ne morejo kmalu kje drugodi po-nasiti. Slavljenju je došlo obilo brzojavnih čestitk, med njimi tudi čestitka dvornega svetnika pl. Felicettija iz Trsta.

V c. kr. akademijo za upodoblja-jočo umetnost sta sprejeta letos dva Slo-venca: Gvidon Birola in Makso Koželj.

Krčmarska zadruga. — Kakor smo poročali, se je odpovedal g. Fr. Marzini pred-sedništvu te zadruge, ker poklicane oblasti baje nočejo iti na roko zadruzi v taki meri, kakor želi predsedništvo. Skušali so pripra-viti g. Marzinija do preklica odpovedi, toda ostal je trden pri svojem sklepu. Radi tega je primorana zadruga izvoliti si drugega predsednika. V tako svrhu bo dne 18. no-vembra t. l. zborovanje. — Ta zadruga, kakor obstoji, je bila neka prisiljena reč. V Gorici je krčmarjev več Slovencev nego La-hov ter par nemških hotelirjev. Da bi se zvezali Slovenci v zadrugo ter potegnili nase druge, ni šlo, kakor smo poročali svoj čas, zadruga z vso strogo laško upravo pa zopet, kakor se vidi, ne more vspevati. Ni zani-manja ne od ene ne od druge strani, na slovenski strani nič odločnosti, le pokorje-vanje Lahom, na laški pa brezbriznost in tisto bagateliziranje obrti, katero je v Gorici doma! Potem pa si pomagajte!

Pošta v farovžu. — V Srednjem za Rotinjem so imeli v farovžu poštni nabi-ralnik. Tam je ostalo pred kratkim, kakor smo poročali, neko važno ekspresno pismo, katero se je dostavilo stranki mnogo pre-pozno in se le potem, ko je prišla sama iskat pismo. Poštna uprava seveda kaj takega ne more trpeti in je zategadel vzela iz onega farovža nabiralnik. — Saj smo pravili že to-

likokrat, da poštam v farovžih ni zaupati, da tam ni zanesljivosti za take reči. Saj je še drugih ljudij, ki znajo tudi opravljati tak posel, pa navadno vestnejše nego farovski!

Obrtni nadzornik, inženir Pelegrini, je pregledoval pred par dnevi v Gorici 17 tvornic male industrije, kjer se rabijo motori. Namen pregledovanja je bil ta, da se pre-priča, ali so uvedene povsodi varstvene odredbe, kakor jih predpisuje zakon. Nad-zornik se je prepričal, da večina teh tvornic ne odgovarja predpisom zakona. Vrh tega lepo število delavcev nima niti svojih de-lavskih knjižic. Tako je v istini, drugače pa hvalisajo na vse pretege, kako je preskrbljeno za delavca po takih tvornicah, in ako se pripeti kaka nesreča, je pa kriv seveda le delavec!

Tečaj za krojače. — Na inicijativo tukajšnje trgovske in obrtne zbornice se odprl dne 10. novembra t. l. tečaj za pouk v krojaški stroki. Obiskovalcev tečaja sme biti največ 30, najmanj 20. Tečaj bo trajal do 6. decembra letos. Podučevalo se bo vsaki dan popoldne po 6 ur, v soboto po 3. Oglašiti se je za tečaj do 5. novembra pri trgovski in obrtni zbornici.

Pouk v krščanskem nauku na Aj-ševcih. — Krščanski nauk v šoli na Ajše-vici podučuje kromberski g. nunc, naš stari prijatelj. Poprej je poučeval v petek in so-boto dopoldne, ali sedaj se je odredilo, da se ima poučevati jedna skupina zjutraj, druga pa popoldne, ker se je pokazalo, da je tako edino prav. Ali gosp. nuncu to ni všeč, kakor nam poročajo. Prvo skupino še opravi, ali druga pa ostaja brez nauka. Ljudje so radi tega razburjeni ter pravijo: ali naj uči ali pa pusti tistih 400 K, katere dobiva za ta pouk. Tudi ako je kaj slabejše vreme, ga ni ne blizu ne poleg, ko bi mu vendar dobro storilo iti „na spas“ četrte urice. — „Prim. List“ strašno natančno nadzoruje učitelje, ali vršijo svoje dolžnosti ali ne; naj bi nadzo-roval in javno karal tudi tiste gg. nunce, ki zanemarjajo pouk v krščanskem nauku ali ne zanemarjajo pa kronic, katere prejmejo za to lahko delo! — G. Pahor v Krombergu je strašno goreč bojovník v vinogradu Go-spodovem, ki ustanavlja zadnji čas tudi bra-tovščine, ali kljubu tej gorečnosti mu očitajo zanemarjanje pouka v krščanskem nauku. Čudno, prečudno! G. Pahor! Kaj pravite, na to?

Z Ustja na Vipavskem nam poročajo, da je gledé na občinske volitve delovala kle-rikalna stranka z vso silo, ali je pogorela. Posebno trije, A. St., A. K. in A. B. so ho-teli biti župan in podžupani s pomočjo žup-nijskega upravitelja. A. K. se je bil zavezal dati svojim volilcem 3 hektar vina, A. St. pijačo ves čas volilne dobe, in agitiral je po vseh vaseh, kjer so se nahajali davkoplače-valci, A. B. pa je obljubil 600 K, ako ga volijo županom. Ali žalostno se je sponeslo tem klerikalnim možakom; kajti niti vpliv

župnijskega upravitelja, niti dane obljube niso dosegle nikakega uspeha, ampak izvoljeni so bili možje narodno-napredne stranke Anton Bratina županom, Stibilj Ignacij podžupanom, ter drugi starašine vsi narodno-napredne stranke.

Volitve so torej za klerikalce skončale jako žalostno. Nò, zato pa jim je preskrbel g. nunc misijon. Od danes pa do 8. no-vembra je napovedan misijon v Ustji, da razložijo gg. misijonarji, kako strašno so gre-sili oni možje, kateri so volili naprednjake v občinski zastop in ne tistih „krščanskih“ mož, katere so priporočali iz farovža! Ali kakor nam pišejo, ne „spreobrnejo“ nobenega, ampak se bodo le kakor po navadi pri tem misijonu strigle klerikalne ovce.

Voznik, ki je nevaren ženskam. — Neka Marija K. se je vračala iz Kanala v Gorico. Voznik 27-letni Jos. Belinger iz ulice Vogel jo je bil povabil, naj prisede, da jo popelje v mesto. Med potjo se jej je sladkal, ali ona ga je zavrnila, na kar jo je objel s silo, in kdo ve, kaj bi se bilo še zgodilo, da ni prišel poleg drugi voznik, neki Devetak. Belinger je na to od jeze, da je moral od-nehati, podbodel konja, da je prevrnil voz-ter je povozil ono žensko. K sreči se jej ni zgodilo nič hudega, ali ni dosti manjkalo, da ni zdrknila v Soco. Belingerja so zaprli.

Zanimiva obravnava se je vršila 27. t. m. v Trstu. Obtožena sta bila Anton Bole in Ivan Zega iz Koprive na Krasu radi po-greška volilne prevare. Bole je povedal pri obravnavi, da je šel z voznikom Zego k vo-lilcu Jurcu v Nabrezino po pooblastilo za ob-činsko volitev ter mu je povedal, da bo volil za narodno-napredno stranko. Jurca je bil s tem zadovoljen, samo vedeti je hotel, ako odda tako pooblastilo tudi njegov prijatelj Gulič. Bole je šel z Zego h Guliču, kateri je bil takoj pripravljen dati pooblastilo, ali ker niso imeli pri roki ne peresa ne črnila, je rekel, naj podpiše ali Jurca ali Bole. Jurca je na to podpisal svoje pooblastilo, Guličevo pa Bole. Zega je volil s pooblastilom Jur-čevim, z Guličevim pa neki Furlan. Kot priče sta bila poklicana Gulič in Jurca, ki sta iz-povedala, da sta bila zadovoljna, da se voli z njihovima pooblastiloma za napredno stranko ter da sta dala pooblastili le vza-jemno. Namestništvo je razveljavilo občinske volitve prav radi teh dveh pooblastil, češ da je Guličevo ponarejeno, Jurčevo pa pridob-ljeno po zvijači. Obtoženca sta branila dr. Rybář in dr. Slavik. Dr. Rybář je povdarjal zlasti, da po obč. volilnem redu obtoženca nista mogla dati nikomur pooblastila, in ker nista bili pooblastili zavrženi kot sploh nedo-pustni, je to le nepoznanje jarnega zakono-vega določila od strani volilne komisije in namestništva. Oba obtoženca sta bila seveda oproščena.

Gledé jezikovne strani na tej obravnavi je opomniti, da so bili vsi pravdni akti razven obtožnice slovenski, pa tudi obtožnica

se je pojasnila slovenski. Dr. Rybář je zahte-val, naj se vrši obravnava skozi in skozi slo-venski, zapisnik in razsodba naj bosta tudi slovenska. Sodni dvor pa je pod predsedstvom Pederzollija to odklonil ter dovolil le, da se je s pričami in obtožencem govorilo slovenski, češ, da brez nove odredbe svojih visjih ne more spreminjati dosedanjega postopanja. Taka je jezikovna ravnopravnost v naših deželah!

Pred sodniki je stal 41-letni drvar Jos. Krivec z Lokvij, obdolžen goljufije. Dne 27. okt. 1901. je dobil Ivan Rebec v Za-grebu iz Lambacha na Koroškem pismo, da pridejo 7 delavcev in pisec Ivan Kolenc delat k njemu; treba pa je, da mu pošlje naprej K 240.— Rebec je to svoto poslal, sprejel jo je tudi Iv. Kolenc, ali o delavcih potem ni bilo ne duha ne sluha; kajti tisti Kolenc je bil obdolženec Jos. Krivec, ki si je s tujim imenom prigoljufal 240 K. Obso-dili so ga na 2 meseca trde ječe.

Ubogi delavel! — V torek je odšlo večje število delavcev iz Medeje pri Cradišču ob Soči v Furlaniji s trebuhom za kruhom po širokem svetu. Doma ni dela, zato je jim ni kazalo drugega nego oditi po svetu. Pra-vijo, da so namenjeni v Transval. Doma so pustili družine; v kakem stanju, si je lahko misliti.

Profesorji in politika. — Češki vse-učilišni profesor dr. Palacky je stopil v po-koj ter je bil odlikovan z redom železne kronice. Ko se je šel za to zahvaliti k cesarju, mu je rekel cesar, da mu je ljuba, ako se visoki šolski profesorji bavijo več z znan-stvenim delovanjem nego s politiko. Na se-danje razmere ni ostalo brez vpliva delo-vanje in prizadevanje nekaterih profesorjev na političnem polju. — Nemški profesorji so stali za časa obstrukcije v zbornici po-slancev v prvih vrstah, in visokošolski pro-fesor Pfersche je vihtel takrat nasproti Čehom celo nož. — Kaj pa pravijo h gorenji opazki cesarjevi nasi klerikalni profesorji Berbuč, Kos, Santel itd., ki so vsi strastni politiki, žurnalisti in preganjalci naprednih življenj? Mislijo si pač: Bog je visoko a car daleko, mi pa ostanemo, kakor smo b'li.

Razpisana služba. — Razpisana je služba pisarja pri tukajšnji okrožni sodnji. Zahteva se znanje deželnih jezikov. Diurnum znaša K 240.

Vinarsko in sadlarsko društvo za Brda vabi na redni občni zbor, ki bo dne 6. nov. ob 2. uri popoldne v Biljani. Vspo-red po pravilih.

Službe išče umirovljen orožniški pod-častnik. Zmožen je slovenskega, hrvaškega in italijanskega jezika. Želi nastopiti službo kot pomožni uradnik v kaki pisarni. — Po-nudbe na naslov: K. L. na upravnistvo „Soče“ v Gorici.

Zgubljen. — Pretekli ponedeljek je zgubil nek voznik z Brji zavoj z razno drob-

da je bilo treba ostati in počakati, da pridobi vsaj nekoliko moči za daljše potovanje.

Dobra kneginja Ana Danuta mu je prepustila vsa zdravila in obliže, kar jih je imela pri roki, toda sama je morala iti dalje, vsled česar sta se oba viteza iz Bogdanca morala posloviti od njenega dvora. Zbišek je padel kakor je bil dolg in širok najpoprej pred noge kneginji, potem pa Danuši, kateri je prisegel še enkrat svojo zvesto viteško službo ter jej obljubil do-speti čim prej v Tehanov ali v Varšavo. Končno pa jo je objel s svojimi močnimi rokami, dvignil jo kvišku ter jel klicati z ginjenim glasom:

»Spominjaj se me, moja najljubša cvetka, spo-minjaj, moja zlata ribica.«

Danuša pa, objemši ga tako, kakor mlajša sestra objema svojega ljubljenege brata, je pritisnila svoj topi nosič k njegovemu licu in prelivaje solze, debele kakor grah, ponavljala:

»Nočem iti v Tehanov brez Zbiška! Nočem iti v Tehanov!«

Jurand je to videl, toda ni se razsrdil, marveč se celo sam prisrčno poslovil od mladeniča, in ko je že sedel na konju, obrnil se je še enkrat k njemu ter rekel:

»Ostani z Bogom, pa brez vsake zamere!«
»Kako naj bi vam kaj zameril, ko ste Danušin oče?« odvrne vneto Zbišek.

In sklonil se je k njegovemu stremenu, Jurand pa mu je krepko stisnil roko ter dejal:

»Bog ti daj srečo v vsem. Ali razumeš?«

Na to je odšel. Zbišek je razumel, koliko naklo-njenosti je bilo v poslednjih njegovih besedah, in vrnivši se k vozu, na katerem je ležal Matija, je dejal:

»Glejte, on bi tudi hotel to, toda nekaj ga pri-tem ovira. Vi ste bili v Spihovem ter imate bister

razum, poskusite spomniti se, kaka ovira bi to bila.«

Toda Matija je bil v resnici hudo bolan. Vročnica, katera ga je kuhala od jutra, so je do večera toliko povečala, da ga je jela zapuščati zavest, in namesto tega, da bi odgovoril Zbišku, ga je gledal kot kak čudež ter ga vprašal:

»Ali kje toliko zvonijo?«

Zbišek se je prestrašil, ker mu je prišla na misel, da kadar bolnik začuje zvon, je to znamenje, da se mu že bliža smrt. Ob enem si je tudi domislil, da bi utegnil starec umreti brez duhovnika, brez izpovedi ter tako priti, ako ne naravnost v pekel, pa vsaj za dlje časa v vice; zato je sklenil, da odpotuje z njim takoj dalje, da dospe do kake župnije, kjer bi mogel Matija sprejeti zakramente umirajočih.

In tako so potovali dalje vso noč. Zbišek je sedel na vozu, pokritem s senom, ter prečul pri njem do jutra. Sedaj pa sedaj ga je napajal z vinom, s katerim ga je bil preskrbel za to pot trgovec Amilej, in katero je žejni Matija pil poželjivo, ker mu je to prinašalo očitno olajšavo. Po drugi steklenici se mu je že vrnila zavest, po tretji pa je zaspal tako trdno, da se je sklonil Zbišek večkrat nadenj, da se je prepričal, če že mari ni umrl.

Pri pomisleku na to ga je prevzemala globoka žalost. Do tega časa, ko je prišel v Krakovo v zapor, ni razumel, kako močno ljubi svojega strica, kateri mu je bil v življenju oče in mati. Toda sedaj je to dobro vedel ter čutil ob enem, da ostane po njegovi smrti na svetu brez sorodnikov, in izvzemši opata, ki je imel Bogdanec v najemu, celo brez prijateljev in brez pomoči. Ob enem mu je prišlo tudi v glavo, ako Matija umre, da bodo tega krivi Nemci, radi katerih bi bil skoro sam že izgubil glavo, kateri so ugonobili ves njegov rod in Danušino mater ter še dokaj ne-

dolžnih ljudij, ki jih je poznal in slišal o njih. Ali se nahaja — je dejal — v kraljestvu še kak človek, ka-teremu bi oni ne bili prizadjali krivice in kateri ne bi koprnel po maščevanju nad njimi? Tu se je spomnil Nemcev, proti katerim se je bojeval pod Vilnom, in pomislil si je, da v vojni Tatarji gotovo niso bolj su-roví nego oni in da drugega takega národa bržkone ni na svetu.

Še le svit mu je pretrgal te trpke misli.

Nastajal je jasen, toda hladan dan. Matijeu je bilo očitno nekoliko bolje, ker je že pravilnejše in mirnejše dihal. Sprebudil se je še le tedaj, ko je že solnce dobro ogrevalo svet, odprl oči ter dejal:

»Odleglo mi je. Kje pa smo?«

»Bližamo se Olkuši, veste li, tje, kjer kopljejo srebro.«

»Ako bi imela to, kar je tu v zemlji, takrat bi lahko znovič pozidala Bogdanec.«

»Očitno je, da vam je bolje,« odvrne smehlja je se Zbišek. »Zares, tega bi zadoščevalo za zidan gradič. Nù, kmalu dospemo v župnišče, kjer nas sprejmejo gotovo gostoljubno in kjer se boste mogli spovedati. Vse je sicer v božjih rokah, toda najbolje je, kadar ima človek vse v redu.«

»Grešen človek sem in kaj rad se hočem pokoriti,« odvrne Matija. Sanjalo se mi je po noči, da so mi zlodiji pulili škornje z nog ter da so nemški govorili med seboj. Hvala Bogu, da mi je odleglo. Ti si tudi zaspal nekoliko, kaj ne?«

»Kako naj bi spal, ko pa sem vas čuval?«

»Pa se vlezí vsaj sedaj nekoliko. Ko pridemo tje, te zbudim.«

»Toda meni ni za spanje!«
»Ali kaj ti brani?«
Zbišek pogleda z začudenimi očmi strica.

njavo iz Gorice do Brji pri Rihembergu. Ako je kdo našel, naj se oglasi v našem upravnistvu oziroma pri g. Antonu Pečenku na Brjah.

Kegljaški klub. — Kegljanje drevi ob navadnem času namesto jutri, ker praznik.

Listnica. — G. B. v Š. Poslanega poziva ne moremo priobčiti. Resite stvar privatno. — G. L. v T. Prejeli. Nerabno. — V Podgoro: Ne moremo priobčiti.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — (Dalje). — Posl. Daszynski je povdarjal, da je dolžnost vseh opozicijskih strank, da se bavijo z gospodarskimi razmerami dveh milijonov galiskih kmetov. Večina strajkujočih je bila Malorusov in nasproti njim so bili poljski veleposestniki. Zato se je spremenil ta boj tudi v narodni boj. Poljski poslanci so se obrnili do nemške vlade Körberja, tega zagrizenega sovražnika poljskega naroda, ter ga prosili, naj se proglasi v Galiciji izjemno stanje. Na to je govornik ostro grajal poljsko upravo ter izkoriščevanje ljudstva. V Galiciji nastane socijalna revolucija, ako veleposestniki ne opustijo misli, da bi pozvali iz drugih dežel tje kaj 5000 poljedelskih delavcev. Poljsko plemstvo je skušalo celo nasčuvati poljske kmete proti maloruskim. Ministerski predsednik je trdil na to, da so upivali na dogodke v Galiciji tudi politični motivi. Branil je vojake ter trdil, da so štrajkovci zagreševali tudi nasilstva. Izjavil je tudi, da se vlada ne more postaviti v bran proti Poljakom, ki so se izkazovali vsaki čas s svojim patrijalizmom ter niso nikdar zašli z ustavnega pota. Ako bo hodil maloruski narod po isti poti, sme tudi on računati na podporo zakona. Posl. Marchet je predložil interpelacijo glede carine na laška vina. Uvozna carina naj se zviša od gld. 3-20 na gld. 12. Druge države, ki uvažajo vino v našo državo, naj znižajo carino na njih vina na 12. gld. Posl. Breiter je interpeliral glede upora kazencev v lvovski kaznilnici. Vzrok uporutičijo v slabi hrani in poostrevanju kazni. Naj se odposlje tje odposlanec pravosodnega ministerstva, ki preišče nepristojnosti, da se odpravijo. — Maloruski posl. Kos je kritikal postopanje političnih oblastij proti štrajkovcem. Neki politični uradnik je priporočal stotniku, naj kmetom ne prizanaša, naj jim naredi škodo in naj ne postopa strogo z vojniki, ako storijo kaj ženam in hčerkam štrajkovcev. Globinski je trdil, da je bil štrajk le pojav narodnega boja med Poljaki in Malorusi ter je vabil vso krivdo na maloruske kmete. Posl. Choc je stavil interpelacijo, po kateri naj bi se častnikom prepovedalo pozivati na dvoboj poslance radi izjav, katere storijo v izvrševanju mandata. Nikolaj Vasilko je napadal Poljake ter rekel, da si bodo Malorusi prizadevali pojasnovati galiske razmere v

javnosti. — Včeraj so se govorili Gniewocz, Daszynski, Globinski itd. o razmerah v Galiciji. Trg. minister Call je odgovoril na celo vrsto interpelacij. Prih. seja 6. novembra.

Nov načrt jezikovnega zakona. — Na desnici v državnem zboru se trudijo baje pripraviti neki modus, po katerem bi bilo mogoče Čehom stopiti z vlado v pogajanja glede jezikovnega vprašanja. Izdelali so nekaj načrt v to svrhu, ki obsega 6 paragrafov. Ti slovejo: § 1. Deželni jeziki v zmislu § 19. državnega osnovnega zakona so tisti jeziki, ki so v deželi navadni v enem kraljestev in dežel, zastopanih v državnem zboru. — § 2. Kakor v deželi navadne je v žmislju zakona smatrati jezike tistih narodnosti, ki v dotičnem kraljestvu ali deželi tvorijo vsaj dvajsetino skupnega prebivalstva in bivajo poleg tega vsaj v eni občini kakor avtohtonno prebivalstvo. — § 3. Država se poslužuje na svojih funkcijah deželnega jezika. Deželni zakonodajci je pridržano, da izda pobližje predpise o rabi deželnih jezikov v uradu, šoli in javnem življenju, kakor sploh za izvedenje člena 19. državnih osnovnih zakonov. Dokler ne bodo izdani taki predpisi, mora skupna vlada izdati provizorične odredbe v zmislu navedenega člena XIX. — § 4. Uravnava rabe jezikov v državnem zboru in na centralnih oblastih, kakor tudi v posamičnih strokah uprave, tičejoč se vse države, spada v kompetenco državne zakonodaje, vendar pa bodi raba deželnih jezikov zagotovljena vsakemu državljanu v vsej instančni poti in tudi na omenjenih centralnih in upravnih organih. — § 5. Narodnost je določiti po dopolnilnem ljudskem štetju postanju kakor bo dne 31. decembra 1902. Vlada se pooblašča, da v tem pogledu izda potrebne predpise. Izdati je s posebnim zakonom kazensko pravna določila v preprečanje zlorab in vplivanja povodom ljudskega štetja. — 6. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko bo objavljen. Izvedenje se nalaga skupnemu ministerstvu.

Körber je dobil baje nalog, skrbeti za to, da pomiri Čeha!

Duhovnik, rušitelj zakonske sroče. — Ta žalostna dogodka se je vršila na Dunaju in kaže v svetli luči, kake nasledke rodi celibat, katerega naši klerikalci tako močno hvalijo. Učitelj veronauka v dunajski ljudski šoli v Köhlergasse, kooperator Fran Lorbeck je obedoval pri šolskem slugi Juriju Plattnerju, ki je živel s svojo ženo Ivano kaj srečno. Toda to srečo je razdril Lorbeck. Ta sveti mož je kmalu začel zasledovati mlado ženo. S početka ga je odločno zavrnila, toda svojemu možu ni povedala ničesa, ker se je bala, da ne bi ta nadležnega Lorbecka odpodil in bi s tem izgubili zaslužek. Toda katehet je silil vanjo vsak dan, da, vsako uro. Vsak prosti trenutek je porabil, da je prišel v Plattnerjevo stanovanje in nadlegoval ubogo ženo. Pri svojem

zapeljevanju se je posluževal svojega duhovskega stanu kot močnega pomočnika. Zatrjeval ji je, da molitev in spoved zopet vse popravi. Konečno se je žena udala duhovnikovi požljivosti, in kmalu se je razvil pravo ljubimsko razmerje. Spetelka sta bila jako oprezna, kmalu sta vso opreznost pozabila, in konečno je Plattner vse izvedel. Ubogega moža je prevzela grozna divjost. Začel je svojo zapeljano ženo na najhujše načine pretepati in jo je prisilil, da mu je vse povedala. Toda najhujše je bilo, da je žena porodila hčerko kot sad prešestovanja z duhovnikom. Plattner ni imel več miru. Cele dneve in cele noči je blodil izven doma, a ko je prišel domov, je pretepal svojo ženo. Konečno je delal take nastope, da je bil odpuščen iz službe. Vsled grozne nesreče, katero je pretrpel, se ga je konečno polastila blaznost, tako da so ga morali zapreti v norišnico. Toda tudi zapeljano ženo je zadela huda kazn. Ko so ji moža odpeljali v norišnico, je prišla v grozno bedo. Njen zapeljivec je bil prestavljen drugam, kajti ni bilo mogoče, pustiti ga se nadalje na starem mestu. Šolski otroci so namreč pripovedovali razne podrobnosti o njegovem razmerju. Po svojem prestavljenju se ni več brigal za svojo žrtev, a ko ga je Plattner tožila radi očetovstva, se je zavezal, plačevati mesečno 10 gld. za otroka. Res je dobila enkrat 100 gld., toda od tedaj se ni več oglašil, tako da živi žena sedaj v najhujši bedi, brez zaslužka in brez pomoči. — Grozna zaloigra to, kaj? Zona spreleti človeka, ako pomisli, kako je katoliški duhovnik tako zločinsko zapeljal zakonsko ženo in pahnil tako celo družino v najhujšo bedo in nesrečo, glavo te družine pa celo blaznosti v narobe, — on pa je brezskrbno in veselo odletel nekaznovan, nesposkorjen! Kar prestavljen je bil drugam, da ondi lahko začne „od začetka“ s katero drugo. In vendar bo ta lopov še dalje učil otroke krščanski nauk! On je na varnem, on je nedotakljiv, ker nosi črno suknjo! In na koga pada odgovornost na vse to? Mari ne na one, ki so obsodili katoliškega duhovnika v spone celibata, katerim ni mar, da je ta institucija zakrivila že toliko nesreč in zločinov, da se le rimskemu klerikalizmu dobro godi! Ljudstvo pa spi in ne vstane zoper one pobeljene grobove, ki so znotraj polni smradu in gausobe!

Odmevi zagrebških izgredev. — Kr. hrvatsko-slovensko-dalmat. dež. vlada odredila je z naredbo od 27. oktobra 1902. št. 5400/Pr., da se ima škoda, katero so trpeli pojedinci o priliki zadnjih demonstracij v Zagrebu in cenilne stroške v skupnem znesku 51.074 K 20 stotink poplačati s 3,5% doklado na predpis direktnega davka za 1. 1902., od katerega se plačuje občinska določila.

V srajel je rojen, pravi „Sole“ dr. Krstiću, ker je bil v min. julija kaznovan na tri mesece ječe, nekoliko kasneje zopet 1

teh glasovih, ob teh spominih in ob tej svetlosti, ki plava danes nad nami, tudi tam, kjer bi je marsikdo ne iskal več. Misel na smrt in na one, ki se odšli pred nami v zemljo, ta smrt je tudi izvrševalka pravice, ki posega i v ono ozko celico, določeno do konca življenja človeku, ki je zavratno napadel svojega lastnega očeta, ga ubil ter spravil pod zemljo, predno ga je klical tje narava.

Je pač tako čudno to naše življenje! Večna uganka! Polno strastnega hrepenenja, pregreh, neprestanega drvenja za srečo, polno prevar in trpljenja, in tuintam kakor v varanje, da se lažje trpi, je posuto z rožicami, iz katerih pa le prezgodaj izraste bodoče trnje, in tuintam je polno solnčnega sveta, za katerim pride toli temnejši mrak....

Spominjamo se mrtvih. Stojetimi sredi polnega življenja so nas zatopile misli za hip na grobove in na smrt, ali ko so odpeli zvonovi, pa nas kliče življenje nazaj na delo in borbo, kliče nas nazaj, da se pehamo naprej vsak po svoje, dokler ne ugasne moč v naših telesih, katera polože potem k drugim v zemljo. Dolžnost nas vsakega je, stremiti za tem, da koristi človeški družbi ter da po svoji moči prispeva k onim zgradbam umetnosti in prosvete, katere si gradi človeštvo. Ako ne stori vsakdo tega, ni vedno njegova krivda. Trudili so se tako oni, ki so legli pred nami v grobove, trudimo se mi istotako, in za nami se bo ponavljala naprej ta večna premenba. Mi korakamo naprej — proti grobu, onim, ki so že dospeli vanj, pa blagor jim!

meseč in potem zopet dva tedna, a mu je že trikrat bilo dovoljeno, da sme kasneje nastopiti kazn. Vrh tega je dobil Krstić nalog, da mora nemudoma nastopiti kazn, a je minulo že 14 dni, a Krstić je še vedno zunaj. Najbrže ima Krstić mnogo opravila za volitve v občini Veprinac, kjer plačan od Lahov dela za laško stranko. Tudi mu je bilo dovoljeno prestatiti kazn v Voloskem, kjer se mu bo boljše godilo. Pač vsemogočna je laško-iredentovska kamora!

Razveljavljen odlok. — Koroški deželni šolski svet je v svoji seji dne 20. septembra sklenil, da se petrazredna slovenska ljudska šola v Št. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem razdeli v dvojezično, to je, nemško in slovensko. Proti temu odloku z dne 7. novembra 1901. št. 2545, se je šentjakovski krajni šolski svet pritožil na učno ministerstvo, ki je nedavno razveljavilo ukaz dež. šolskega sveta ter odredilo, da ostane vse pri starem!

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju bo imelo svoje VI. redno občno zborovanje v nedeljo dne 9. listopada t. l. Pri zborovanju se bode razpravljalo v jednotnem sistemu slovenske stenografije in ureditvi posredovanja za službe. Društvo je odposlalo vsem odvetniškim in notarskim pisarnam na Primorskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem zapisnike zaradi nabave statistike v njegovem področju službojočih odvetniških in notarskih uradnikov,

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju bode imelo 14. svoj občni zbor v petek 14. novembra t. l. v dvorani „Slovenske Besede“, Dunaj, I. Brunnerstrasse 7., I. nadstropje. Začetek ob 6. uri zvečer. Vspored: Nagovor predsednika; poročilo tajnikovo, blagajnikovo, preglednikov, volitve, slučajnosti.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo dne 2. novembra t. l. v dvorani „Wiener Ressource“, Dunaj, I. Reichsstrasse 3. svoj zabavni večer s prijaznim sodelovanjem gospice Marice Luzarjeve na glasoviru, koncertne pevke gospice Ide Schöntagove, gospodov akademikov Avg. Leitgeba in I. Sajovica, pevskega zbora slov. akad. društva „Slovenije“ pod vodstvom gosp. Več. Kalana in društvenega pevskega zbora pod vodstvom g. pevovalje V. Krušiča. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Prijatelji društva dobro došli!

Na Nižje-Avstrijskem so zmagali pri volitvah za deželni zbor v kmečkih občinah kršč. socijalisti, kateri so dobili od 21 mandator 20. Doslej so imeli od teh 20 mandator 14; za 21. mandat pa treba ožje volitve. Farovski listi pišejo o zmagojuči krščanski misli, ali treba poznati te pristase Luegerjeve, katerih krščanstvo prav nič ne ovira v tem, da so zagrizeni sovražniki Slovanov! S takimi ljudmi se bratijo nasi klerikalci, kar je pač nov dokaz, da jim je narodnost deveta briga!

Gibanje Poljakov. — Te dni je bil v Berlinu velik shod tamošnjih Poljakov. Na tem shodu so sklenili ustanoviti veliko organizacijo vseh Poljakov, živečih v Berlinu in po okolici. Novo društvo bo zahtevalo poljske duhovnike, da se v vseh katoliških cerkvah v Berlinu in po okolici uvedejo slovanske propovedi, in slednjič rabo poljskega jezika o krstih, porokah itd.

Nekateri govorniki na shodu so izjavili, da je boljše, ako se poljskega otroka ne nese h krstu, nego da se ga krsti v nemškem jeziku.

Književnost.

Edikard Katalinč-Joretov: Inje. (Od l. 1887—1902.). Cena 2 K. — Prodaja pisatelj sam v Zadru.

Mladi pesnik in pisatelj, ki je velik prijatelj slovensko-hrvatskega jedinstva, je zbral v pravlični knjigi dolgo vrsto sličic in črtic, pisane sicer v prozi, ali prošinjene z divno poezijo. Knjigo priporočamo prav toplo.

Praktische Grammatik der kroatischen Sprache. — Na ogled smo dobili drugo izdajo te knjige, ki je izšla v zalogi znane Hartlebenove tvrde, kot zvezek knjižnice za jezikoslovje. Obsega temeljne pojme bratskega nam jezika in je torej praktična tudi za Slovence. Cena 1 gld. 60 kr.

Karol Draščik

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Vseh mrtvih dan.

Zopet pojejo zvonovi visoko pesem o smrti. Glasno doni preko sveta, spominjajeva sleherno človeško bitje, da se mu nekoč približa ura, ko izdahne zadnji diha na površini zemlje, ko ga zapusti moč življenja ter ga odnese za vselej iz hiše.... Neizrečno trdne so vezi, katere nas vežejo na zemljo, in kako so trdne, se vidi pri marsikaterem človeku, čimbolj se bliža koncu svojega življenja. Misel na smrt, misel na ločitev od naših dragih, katere zapuščamo, misel na prelepo življenje na sploh pretrese temu in onemu mozeg in kosti — in vendar se moramo ločevati. Neprestano se vrši ta proces. Novi vstopajo v življenje, drugi se ločujejo. Vsi smo iz zemlje in vsi se vračamo vanjo. Blagor onemu, kdor ostaja hladan, kadar zre smrti v oči, gorje tistemu, ki se muči in topi v solzah in brikostih, ko stoji pred ločitvijo od tega sveta!

Zvonovi pojejo. Danes jih čuje vsak, kajti iz teh zvokov zveni pesem o smrti; zveni tako glasno in tako občutno, da se odpirajo tem glasovom celo najtrša srca, ona srca, ki so navadno mrtva za vsak vzvišenejši občutek. Zvonovi pojejo in vzbujajo ti sočere spomine, nebroj mislij se poraja v teh hipih po človeških srcih, in pred naše oči stopajo obrazi onih, kateri so bili naši ali smo stali z njimi v kaki zvezi, dobri ali slabi. Čuti, ki nastajajo ob teh spominih, so najrazličnejše vrste; so taki, ki pravijo, oh,

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK
GORICA

Moderce
pariške zadnje novosti
kup se najbolj in najceneje pri
J. Zorniku Gorič, Bepiškova ulica 7.

2. oziroma na šale jako kratko
dolo moje trgovine, stejem si
v največjo čast javiti, da sem
siti dobil od mnogobrojnih ča-
znaja o moji laskavi pre-
ciznih in cenih.

modercih
in je radi tega v pri meni
vsake dame, da se pri meni
postreže kakor se vidi
Vse moderce kakor se vidi
po modnih letih 50%
ceneje kakor drugod.

Pozor!

Išče se
knjigovodja in korespondent,
vešč popolnoma slovenskega, nemškega
in italijanskega jezika, pripraven za
potovanje. Prednost imajo izveščani v
kožarski stroki. Lastnoročno pisane po-
nudbe na kožarsko tovarno **And. Jakl**
v Rupi pošta Miren pri Gorici.

Sprejme se takoj
● ● ● ● ●
● **učenca za modno trgovino.**
Da se hrano in stanovanje oziroma
nekaj plače. Zahteva se najmanj ljudsko
šolo. Ponudbe sprejema **J. Zornik**,
trgovina z modnim blagom v Gorici.
Gosposka ulica.

Anton Potatzky v Gorici
Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.
POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.
Svetinjske. — Rožni venci. — Mašne
in žičice.
Hišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce pejmih s in trgih
ter na deželi. 2 35—8

B. g. gosp.

Piccoli,
lekarnar
Ljubljana

Pri neke gosp.,
katera je trpela dolgo
časa na nervoznosti,
sem uporabljal z iz-
vrstnim uspehom vaše
železnato vino. Pro-
sim torej, pošljite mi
nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber
c. kr. štabni zdravnik.
Raštelj šte. 19.

V Gorici, 6. junija 1901.
Je v razprodaji v lekarnah v Gorici, Tol-
minu, na Primorskem, v Trstu, Istri in Dal-
maciji a K 240 steklenica. 4

Peter Cotič,
čevljarški mojster
v Gorici, v Gosposki ulici št. 14
priporoča svojo
čevljarstvo delavnico.

Čistilna voda „Reale“
iz vrelcev Mathias, lastnina
Henrika Mattonija v Budimpešti
je toplo priporočena od prvih tu- in
inozemskih zdravniških avtoritet kot
najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se
radi množine soli „Glauber“ in grenke
soli, katero ima v sebi ter s svojim
hitrim in dobrim učinkom.
Zaloga za Gorico:
Lekarna G. B. Pontoni.

Najcenejši izvir dobrih
ur s 3-letnim pisanim jam-
stvom
Hanns Konrad,
izvir v ter zlatine — Most št. 249.
(Česko).
Lastne delavnice ur in fine mehanike.
Dobra rem. ura iz niklja gld. 3.75
Fina srebrna rem. ura . . . 5.25
Fina srebrna verižica . . . 1.20
Budilnik iz niklja . . . 1.75
Vriska je odlikovana s c. kr. orlom;
urazla in srebne svetlinje iz razstav ter tisoče
priznanih pi em. — Ilustrovan cenik zahtevati!

Christofle & Co.
c. in kr. dvorni založniki
Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.
Težko posrebrnjeno
namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)
Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.
Največja izbira najlepših modelov.
Ilustrovan cenik na zahtevanje.
Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje iz-
virnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime
Christofle.

Kranjski laneno oljnati firnež, pristen
čisto kranjsko laneno olje
sladko jedilno laneno olje
priporoča
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja v Ljubljani.

Krasen slovenski skladni koledar
za trgovine, obrti, urade, pisarne, šole in posameznike
izide začetkom novembra v moderni in elegantni obliki
v založništvu tvrdke
Ivana Bonača v Ljubljani.
Cena je vžlic okusni izdelavi zelo nizka, samo 70 vin. s pošto 20 vin. več.
Prekupi dobe velik rabat in se na zahtevo doloži cenik.
Trgovci porabijo istega lahko kot lepo novoletno darilo in se brezplačno vtisne njihova firma.
Da ne bode, ako koledar kmalo poide prepozno, prosim
gg. naročnike, da se čim prej oglašé kjer se bode na take pri raz-
pošiljati v prvi vrsti oziralo.

Pfaff-ovi šivalni stroji
so najboljši.
To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki
navadno ni ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
nit v šivalni stroj. Tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
več kot 20-letni poskušaji raznih tovarniških strojev se prepričali,
da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se
ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffovim**.
delajo celo po 10-letni dobi še vedno
brezsumno.
so neprekosljivi za domačo rabo in
obrtne namene.
so posebno pripravi za umelno vezenje
(recamiranje) ter se poučuje brezplačno.
prekosijo na dobroli vsako tovarno.
Jamči se za 10 let.
Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati Pfaffove šivalne stroje.
Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio šte. 1
SAUNIG & DEKLEVA.
Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14.

BRIVNICA
Anton Pucelj
priporoča svojo
brivnico v Gorici
na Travniku in
brivsko podružnico
v ulici Tre Rê, 16

E. LEBHERZ
Gorica
tovarna užigalic
priporoča prebivalcem Primor-
skega svoje izdelke raznih vrst,
posebno izvrstne in zanesljive
užigalice
Apollo

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu
v Gorici in na deželi, svojo
prodajalnico jestvin.
V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke
iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi
raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac,
pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-
Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo
v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in
po zmernih cenah.
Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovca v Semeniški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“.

Božjast.
Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih
boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobi a
se zastoj in franko v Schwann-Apoteke, Frank-
furt a. M.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA - Via Giardino 8
priporoča
pristna bela
in črna vina
v vipavskih,
furlanskih,
briskih, dai-
matinskih in
isterskih
vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v solih od 36
lirov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerno. Postrežba poštena

Nezaslišano!
365 komadov za samo gld. 1.90.
1 krasna, garant. dobrodoča ura ki teče 24 ur
s pozlačeno veržico, 1 krasna verižica z orient. perl.
mod. nakit za dan e b diši kot zapetnica ali okolo vna u,
1 k asna cev za cigarete z jantarem, 1 kravatna igla s
Similis brtj in om, 1 prstan z mit. dragim kamnom za
gospode in dame, 1 kra na garnitu a obstoječa z
gumbov za zapesnitvo, ovratnik in naprsnik iz gar.
3% Double-zlata s patentov zapiralom, 3 lica platnene
žep e ruta, 1 eleg. žepna pišta priprava iz niklja
z angl. mehanizmom, 1 lepo toaletno ogledalo v etui
z glavnikom 1 lina parizna b oža za dame, 1 vezan
„notes“, 20 kom. za d vsovanje, 1 fin peresni ročnik,
72 angl. peres, in še 250 domačih ko istnih reči
zastonj! Razpošilja po povzetju ali naprej poslanem
znes om eksportna liša
C. Gruner, Krakovo, poštni predal št. 27.
Kdor vzame 2 zavoja dam po vrhu 1 žepni
nožič z dvema rezili.
ar ne ugaja se vrne v denarju.

4 pare čevljev
za kron 4.90
Razpošiljam vsakemu štiri pare elegantnih
in močnih čevljev za slepo ceno kron 4.90
in sicer: 1 par moških čevljev in 1
par ženskih čevljev, ružave barve, na
vrhovic, z dobro obitimi podplati in najno-
vejšega kroja; nadele 1 par modernih
čevljev za gospode in 1 par za
dame z obšivom, luki in elegantni. Vse 4
pare za samo kron 4.90. Pri naročevanju
zadostuje omeniti dolgost čevlja. Razpošilja
proti povzetju
ekspozitna hiša za čevlje
Spingarn, Krakovo št. 164.
Krakovo.
Kar ne ugaja, se zamenja ali denar vrne.
Omotanje pošiljatve se ne zaračuna.

Zaščitna znamka: SIDA.
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.
iz Richterjeve lekarni v Pragi
pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče
mazilo; za ceno 50 h, kron 1.40 in 2 kroni
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to splošno priljubljeno domače zdra-
vitveno sredstvo vedno le v orig. stekle-
nicah z našo zaščitno znamko s „SI-
DROM“ namreč, iz RICHTERJEVE
lekarni in vzame kot originalni izdelek
le tako steklenico, ki je prevedena s to
zaščitno znamko.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI.
Elizabethgasse št. 5.